

Lesley Griffiths AS
Ysgrifennydd y Cabinet dros Ddiwylliant a Chyfiawnder
Cymdeithasol
Cabinet Secretary for Culture and Social Justice

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Mike Hedges AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru

SeneddDCC@senedd.cymru

25 Mehefin 2024

Annwyl Mike,

Hoffwn roi'r wybodaeth ddiweddaraf i aelodau'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad ar y Ddeddf Dioddefwyr a Charcharorion, yn dilyn cyhoeddi Etholiad Cyffredinol y DU ac mewn perthynas ag adroddiad y Pwyllgor ar y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol a gyhoeddais ar 15 Ebrill 2024.

Ddydd Gwener 24 Mai 2024, cytunodd y ddau Dŷ ar destun y Bil a chafodd Gydsyniad Brenhinol ac mae bellach yn Ddeddf Seneddol.

Cydnabu Llywodraeth y DU yn ystod Trydydd Darlleniad y Bil fod y Senedd wedi gwrthod ei chydsyniad i Gymal 18 (Cymal 15 ar adeg cyflwyno'r Bil) a Rhan 2 o'r Ddeddf. Yn y ddatllygys ar 17 Mai, fe wnaeth y Senedd hefyd wrthod cydsyniad ar gyfer cymalau 1 i 4, 11, 26 a 27 o'r Bil yn ymwneud â'r Cod Dioddefwyr. Fodd bynnag, roedd Llywodraeth y DU yn anghytuno â'r asesiad cymhwysedd ar gyfer y cymalau hyn ac felly ni wnaeth gyfeirio atynt yn ystod y Trydydd Darlleniad. Rwy'n hynod siomedig gyda phenderfyniad Llywodraeth y DU i symud y Ddeddf yn ei blaen heb gydsyniad y Senedd.

Yn ystod y Trydydd Darlleniad, gwnaeth Llywodraeth y DU un gwelliant sy'n parchu proses gydsynio'r Senedd. Ni fydd Cymal 18 (Cymal 15 ar adeg cyflwyno'r Bil), sy'n darparu bod yn rhaid i'r Ysgrifennydd Gwladol gyhoeddi canllawiau ynghylch rolau cymorth dioddefwyr (megis cynghorwyr trais domestig annibynnol a chynghorwyr trais rhywiol annibynnol) a bod yn rhaid i unrhyw gyfrif sydd â swyddogaethau sy'n ymwneud â dioddefwyr neu'r system cyfiawnder troseddol roi sylw iddynt, yn berthnasol yng Nghymru. Rwy'n croesawu'r gwelliant hwn, a wnaed ar gyngor fy swyddogion. Rwyf am fod yn glir y byddwn yn parhau i ymgysylltu a chefnogi cydweithio ar draws Llywodraethau yn y maes hwn, ond nid ar draul ein fframweithiau presennol ac ymgysylltiad ystyrlon â'r sector arbenigol yng Nghymru.

Ychwanegwyd cymal ychwanegol (Cymal 22) at y Ddeddf sy'n caniatáu i ddatganiad effaith dioddefwr yn y tribiwnlysoedd iechyd meddwl gael ei ystyried mewn perthynas ag amodau rhyddhau. Nid ydym yn ystyried bod hyn o fewn cymhwysedd y Senedd gan ei fod yn fater cyfiawnder troseddol sy'n ymwneud â rheoli troseddwr. Bydd angen gorchymyn cychwyn i

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Lesley.Griffiths@llyw.cymru
Correspondence.Lesley.Griffiths@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth Gymraeg sy'n dod i law yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

ddod â'r cymal i rym. Mae swyddogion Llywodraeth Cymru yn gweithio gyda Llywodraeth y DU i sicrhau bod sefyllfa Cymru yn cael ei chynrychioli'n briodol cyn cychwyn y darpariaethau.

Yn ogystal, bydd angen i Lywodraeth newydd y DU ystyried gweithredu'r Cod Dioddefwyr diwygiedig. Bydd fy swyddogion yn parhau i weithio gyda swyddogion Llywodraeth y DU i sicrhau bod y setliad datganoli yn cael ei barchu'n briodol a bod gwasanaethau cyhoeddus datganoledig Cymru yn cael eu cydnabod am eu gwahaniaethau.

Tan ddiwedd mis Mawrth 2024, ac yn dilyn ymgysylltu helaeth ac adeiladol ar lefel swyddogol, roeddem wedi cael ar ddeall ei bod yn debygol y byddai Llywodraeth y DU, o ystyried cymhwysedd y Senedd yn y maes hwn, yn cynnig darpariaeth gydsynio i Weinidogion Cymru ynghylch datgan digwyddiad mawr a phenodi Eiriolwr ar gyfer dioddefwyr digwyddiadau mawr sy'n codi yng Nghymru. Gwyrdrowyd y sefyllfa hon yn sydyn gyda Llywodraeth y DU yn ymrwmo i ddarparu darpariaethau ymgynghori yn unig yr oeddem wedi bod yn glir nad oeddent yn parchu cymhwysedd y Senedd ac y byddent yn annerbyniol. Ni chafwyd unrhyw resymeg gredadwy ganddynt am hyn ac roeddem yn synnu ac yn siomedig nad oedd yr hyn yr oeddem wedi gweithio i'w gyflawni yn bosibl.

Yn ystod y ddadl gydsynio, rhoddodd y Senedd ei chydysyniad i gymal 16, 17 a Rhan 3 o'r Ddeddf sy'n ymwneud ag iawndal gwaed heintiedig. Byddwn yn parhau i weithio gyda Llywodraeth y DU i fwrw ymlaen â gweithredu'r rhannau hyn o'r Ddeddf.

Hoffwn gymryd y cyfle hwn i ddiolch i'r Pwyllgor am eu gwaith craffu gwerthfawr yn ystod y broses hon.

Rwy'n nodi eich argymhelliad a'ch casgliadau ac wedi ymateb iddynt isod.

Casgliad 1. Rydym yn ystyried bod y gwelliannau i'r Bil fel y nodir ym Memorandwm Rhif 2 yn dod o fewn diben sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd, fel y disgrifir yn Rheol Sefydlog 29, a bod angen cydsyniad y Senedd ar eu cyfer o ganlyniad i hynny.

Rwy'n croesawu sylwadau'r Pwyllgor ar y cymalau hyn. Mae'r rhesymeg dros ein safbwynt ar ba welliannau sy'n sbarduno'r broses Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol wedi'i nodi yn y Memorandwm a osodwyd ar 19 Mai 2023 a'r Memoranda Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol a osodwyd ar 15 Ebrill 2024 a 30 Ebrill 2024.

Casgliad 2. Byddai'r Senedd wedi cael mwy o amser ar gyfer craffu pe bai Llywodraeth Cymru wedi gosod memorandwm cydsyniad deddfwriaethol atodol yn gynharach ac mewn perthynas â'r gwelliannau a gyflwynwyd yn y Cyfnod Adrodd yn Nŷ'r Cyffredin, ac yn dilyn hynny gyda memorandwm pellach yn ymwneud â gwelliannau a gyflwynwyd y Cyfnod Pwyllgor yn Nŷ'r Arglwyddi. Yn lle hynny, mae cyfle i'r Senedd graffu ar ddarpariaethau newydd yn y Bil, yn ogystal â gwelliannau i gymalau hysbys yn flaenorol, wedi cael ei rwystro'n ddifrifol.

Casgliad 3. Nid yw'r oedi cyn gosod y memoranda cydsyniad deddfwriaethol atodol gofynnol mewn perthynas â'r Bil yn dderbyniol ac mae wedi tanseilio'n ddifrifol allu'r Senedd a'i Haelodau i graffu'n effeithiol ar y Bil a'i effaith yng Nghymru.

Argymhelliad 1. Dylai Ysgrifennydd y Cabinet, heb fod yn hwyrach nag yn ystod y ddadl gydsynio berthnasol ar gyfer y Bil, ddarparu manylion llawn i egluro'r oedi cyn gosod y memoranda cydsyniad deddfwriaethol atodol gofynnol gerbron y Senedd ar gyfer y Bil, ac egluro pam y mae'n ystyried bod yr oedi wrth osod y memoranda atodol deddfwriaethol yn dderbyniol.

Ym mis Rhagfyr 2023, ysgrifennodd Llywodraeth y DU atom gyda chynigion adeiladol ar rai cymalau, yr oeddem yn disgwyl eu gweld wedi'u hadlewyrchu mewn gwelliannau a drefnwyd ar gyfer Ionawr 2024. Ein bwriad oedd gosod Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol yn cadarnhau'r hyn yr oeddem wedi gobeithio a fyddai'n sefyllfa gadarnhaol a therfynol ar y Bil. Fodd bynnag, cafodd y gwelliannau eu diddymu ac yn lle hynny bu'n rhaid i ni aros tan fis Ebrill 2024 am gadarnhad o'u dull gweithredu. Rydym wedi gorfod ailystyried ein sefyllfa a wnaeth ohirio'r gwaith o gynhyrchu ein Memoranda Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol. Felly, nid oedd yn bosibl gosod Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol yng Nghyfnod Pwyllgor Tŷ Arglwyddi. Rydym yn cydnabod yr effaith y mae sefyllfa ansicr Llywodraeth y DU wedi'i chael ar allu'r Senedd i graffu ar y Bil. Mae hyn yn tanlinellu'r angen am well arferion yn y DU yn y maes hwn i gefnogi confensiwn Sewell a rôl gyfansoddiadol y Senedd.

Yn ystod y ddadl gydsynio ar 7 Mai 2024, nodais yn fy sylwadau agoriadol y rhesymau dros yr oedi wrth osod y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol. Mae fy swyddogion wedi gweithio'n galed i osod Memoranda Cydsyniad Deddfwriaethol yn gyflym ar draws proses y Bil. Yn anffodus, roedd hyn yn anodd oherwydd taith cythryblus y Bil a'r ansicrwydd ynghylch safbwynt Llywodraeth y DU. Rwy'n derbyn bod hyn wedi golygu nad yw'r Senedd wedi cael digon o amser i graffu ar Fil sydd â goblygiadau pellgyrhaeddol i Gymru. Fodd bynnag, fe wnaethom symud mor gyflym ag y gallem ym mhob cam o'r broses ar gyfer y Bil, yn wyneb materion y tu hwnt i'n rheolaeth.

Rwyf hefyd yn anfon copi o'r llythyr hwn at Jenny Rathbone AS, Cadeirydd y Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol.

Yn gywir

Lesley Griffiths AS/MS

Ysgrifennydd y Cabinet dros Ddiwylliant a Chyfiawnder Cymdeithasol
Cabinet Secretary for Culture and Social Justice